

KNJIGA DAO

PO JANG LAO TAN

www.alexanthorn.com

Edicija
ZAG NEHAR
Svete Knjige Drevnog Kraljevstva Magije
Knjiga sedma

Naslov
KNJIGA DAO
Prema kazivanju Velikog Učitelja
PO JANG LAO TAN

Naslov originala
TAO TE CHING
by Lao Tzu
Translated into English by James Legge
The Sacred Books of the East, Vol XXXIX: The Texts of Taoism, Oxford 1891

Prevod i adaptacija
Alexandar Thorn

Izdavač
Samostalno autorsko izdanje
Copyright © 2010 by Alexanthorn. Sva prava zadržava izdavač

Za izdavača
Aleksandar Radivojević

Likovno tehnički urednik
Prevodilac

Lektura i korektura
Astrološki studio ASAR

Kompjuterska obrada i prelom
Izdavač

Korice
Lao Ce - Statua

Format
Obim 42 strane, ilustrovana, 29 cm

Elektronsko izdanje
Knjiga je objavljena kao besplatno elektronsko izdanje u PDF formatu
i distribuirana preko Portala "Sveto Kraljevstvo Magije" www.alexanthorn.com

Beograd, 2010.

ZAG NEHAR

SVETE KNJIGE
DREVNOG KRALJEVSTVA MAGIJE

TORNOV KODEKS SAKRALNIH KNJIGA

KNJIGA SEDMA

KNJIGA DAO

Prema kazivanju Velikog Učitelja
PO JANG LAO TAN

Prevod i adaptacija
Alexandar Thorn

2010

Sadržaj

Predgovor

O Putu i Njegovoj Moći 5

Knjiga Dao

Knjiga o Putu 10

Knjiga o Moći 25

道
德
經

Predgovor prevodioca

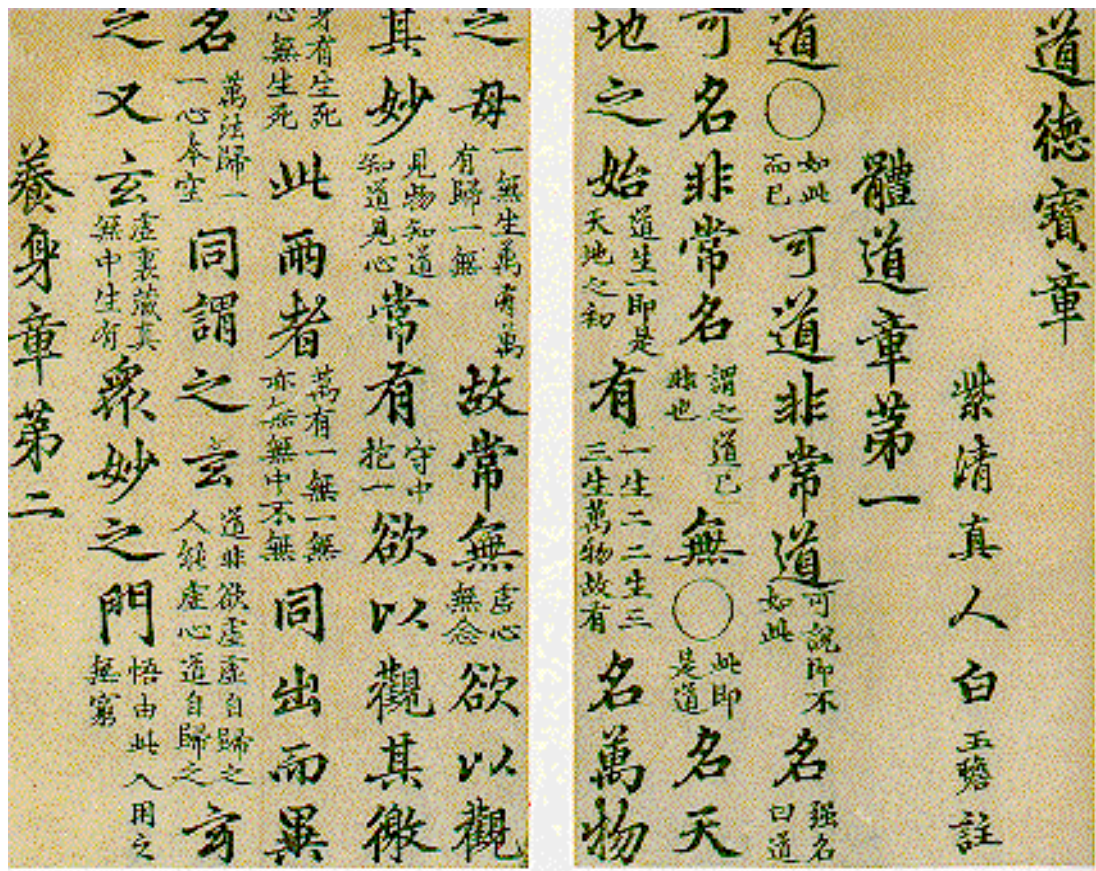
O Putu i Njegovoj Moći

Knjiga Dao

TAO TE ĐING

Knjiga Dao, prema kazivanju Velikog Učitelja Po Jang Lao Tan, predstavlja biser duhovnog razvoja svakog ko se nalazi na putu u Kraljevstvo Magije. Više je poznata pod naslovom Tao Te Đing, a njen autor kao Lao Ce.

Doslovno bi se naziv preveo kao Knjiga o Putu i Njegovoj Moći. Ovo remek delo duhovne kulture je prema predanju, sastavio Lao Ce u VI veku pre nove ere. Najstariji raspoloživi primerak potiče iz vremena između između 206. i 195. godine pre nove ere. Dao de đing, koji je po tradicionalnom verovanju Lao Ce preneo čuvaru Jin Sju, pre nego što je iščezao na zapadu, sastoji se od 81 kratkog poglavlja, od kojih prvih 37 čine Knjigu o Putu (Dao), a ostalih 44 Knjigu o Moći (De). Knjiga je sastavljena od 5000 znakova kineskog pisma, pa se zbog toga u Kini često naziva Tekstom od 5000 znakova.

Taoizam, učenje koje je tradicionalno osnovao Lao Ce, imao je odlučujući uticaj na kinesku filosofiju. Ipak, konfučijanski učenjaci Dao De Đing nisu smatrali klasičnim delom sve do njegove kanonizacije, 666. god. nove ere, za vreme vladavine cara Kao Cunga, koji je Lao Cea proglasio za "vrhovnog gospodara najdublje misterije".

Knjiga je prvobitno nosila naziv Lao Ce. Naslov Dao de đing dobila je tek kasnije od jednog cara iz dinastije Han. Oznakom đing (klasik) delo je po svom rangu izjednačeno sa konfučijanskim klasicima.

Danas, uz Dao de đing, postoji preko pedeset komentara koji delo interpretiraju sa najrazličitijih aspekata. Na Dao de đing se ne pozivaju samo predstavnici taoističkih škola, već i predstavnici škole Jin-Janga, Jin-Jang đia, sledbenici škole Ji-đinga i nebrojeni zapadnjački mistici. Knjiga Dhao, koja je uključena u kodeks Svetih Knjiga Zag Nehar, lišena je svih pratećih tekstova i tumačenja. Ona prenosi čist izvorni tekst.

Sadržaj Dao de đinga nije jednoobrazan. Pored čisto taoističkih razmišljanja, mogu se naći i misli drugih filozofskih učenja. Filosofija Dao de đinga kristališe se u pojmovima Daoa, odnosno Puta, i dea, odnosno vrline, moći ili snage. Ostale centralne predstave odnose se na nenamerno, ili neprijanjajuće delanje (vu-vei) i na povratak svih stvari njihovim korenima (fu).

Sadržaj Dao de đinga nije jednoobrazan. Pored čisto taoističkih razmišljanja, mogu se naći i misli drugih filozofskih učenja. Filosofija Dao de đinga kristališe se u pojmovima Daoa, odnosno Puta, i dea, odnosno vrline, moći ili snage. Ostale centralne predstave odnose se na nenamerno, ili neprijanjajuće delanje (vu-vei) i na povratak svih stvari njihovim korenima (fu).

U Dao de đingu, Dao se tumači kao sveobuhvatni konačni princip koji je postojao pre Neba i Zemlje. On se ne može označiti, niti opisati. On je majka svih stvari. On sve stvara, a ipak ne dela. Njegova snaga (de) upravo je ono što pojavne stvari dobijaju od Daoa i ta ih snaga čini onim što jesu. Dao u kineskom jeziku je identičan reči Nakšir u sumerskom jeziku i nosi istu odnosnost.

Da bi se postiglo jedinstvo sa Daoom, dakle sa Nakšir, što inače predstavlja cilj svakog maga, "sveti čovek" mora u sebi ostvariti, svim bićima svojstven, zakon povratka korenima (fu), odnosno Neharu po sumerskoj tradiciji. Taj će cilj postići tako što će usvojiti prazninu (vu) i jednostavnost (pu) Daoa i postupati shodno pravilima nenamernog delanja (vu-vei). Ovo poslednje, u Dao de đingu odlikuje svetog čoveka čije vrline u Knjizi o Putu i Njegovoj Moći zauzimaju priličan deo. Sveti čovek se trudi da što je moguće manje narušava prirodni tok stvari. On tradicionalnim vrlinama ispravnosti (ji) i čovečnosti (žen) ne pridaje nikakav značaj. On pokušava da redukuje svoje želje i pohlepu, pri čemu objektima pohlepe umanjuje vrednost. Tada u čovekovom srcu neće biti pometnje i moći će da se postigne jednostavnost (pu).

Metafizika Dao de đinga građena je na osnovu intuicije koja se ne može ukalupiti ni u kakve statične ili usko definisane koncepte. Lao Ce ju je uz puno muke nazvao Dao. Još od samog početka je ispravno prevođenje ove reči bio povod za mnoge nesuglasice. Bog, Put, Smisao, Reč, Logos - ovo su samo neki od predložnih prevoda, dok je veći broj prevodilaca jednostavno uveo reč Tao u evropske jezike ne prevodeći je. Zapravo, tačan prevod ne znači mnogo, obzirom da je ovaj pojam i za samog Lao Cea predstavljao simbol za izražavanje neizrecivog.

Dao je po svom karakteru neodređen. On označava ono što je bezimeno. Dao ne predstavlja samo nepromenljivu jednost što počiva skrivena iza promenljivih obrazaca Jina i Janga, koji stvaraju materijalni svet i on je istovremeno i Put ili stanje u kojem je sva promena bespredmetna i gde je nedelovanje (wu-wei), suština postojanja. Sveti čovek koji je iskusio Dao ostvaruje sva svoja dela bez namere i želja. Volja i dovršenje stvari su jedno te isto. Pojavni svet se stvara uzajamnom igrom Jina i Janga, Tame i Svetlosti, ženskog i muškog principa.

道
德
經

Dao je mreža vremena i promena koja čini suštinu života. Prihvatiti Dao, praktikovati put nedelanja, znači sposobnost prilagođavanja toku promena, bez namere da se borite sa virovima promene, već da, instinktivno opažajući suptilne tokove koji se kriju ispod površine događaja, uskladite svoja vlastita dela s njima. Sveti čovek Daoa istrajava pomoću sile univerzuma koja ga podržava noseći ga nevidljivim strujama, bez ulaganja bilo kakvog vidljivog napora. On ne ulazi u sukob sa univerzumom i nije sve vreme okupiran često osujećenom akcijom. On ne troši svoju snagu, a postiže svoje ciljeve. On izražava svoju Istinsku Volju prolazeći kroz vrtloge vremena i prostora. Svest o tim strujama nalazi svoj odraz u različitim aspektima života: počev od vešto uzgajanih vrtova, koji prijanjaju uz prirodne živopisne obrasce zemlje, preko buđenja zmaja koji uspavan leži u tami unutrašnjeg bića, sve do tanane i često ponavijane seksualne igre koju simbolizuju Jin i Jang, u kojoj svaki ljubavnik potpomaže

jedinstvo čoveka i Daoa. Malo je drugih učenja koje se tako duboko uklapaju u svakodnevni život ljudi. Dao ne samo da prožima predmete, događaje i sudbine, već i ljudsko telo. Pogled na univerzum uključuje kompleksan sistem energija koje protiču kroz telo, nalik na struju eterične krvi. Dao čoveka se zasniva na usklađivanju mikrokosmičkih energija sa energijama univerzuma.

Besmrtnost je bila jedan od ciljeva negovanja tih suptilnih energetskih kanala i upravo su u toj oblasti prakse taoističke joge i alhemije postale značajne. Mimo mnogih

medicinskih recepata, često baziranih na upotrebi zlata ili žive, iscrpno datih u knjigama kakvi su rani spisi o medicinskim supstancama - Pen Cao Čing (200. god. p. n. e.) ili, Ko Hungova, Pao Pu Cu - postoji duga tradicija psihosomatskih vežbi i praksi čiji je cilj postizanje besmrtnosti.

Mnogo bliža praksama indijske tantričke joge jeste upotreba seksualnih energija u cilju stimulisanja, cirkulisanja i profinjavanja unutrašnjih energetskih obrazaca. Taj oblik samouzgajanja se zasniva na međusobnoj razmeni energija Jina i Janga tokom seksualnog odnosa, pri čemu muškarac i žena mogu jedno drugom pomoći u nadopunjavanju međusobnih nedostataka Jin ili Jang energije. Normalno seksualno oslobađanje semena može biti zaustavljeno, i tokom tog sprečavanja semena da sledi svoj uobičajeni tok seksualnog zadovoljstva i oplodjenja, koristi se oslobođena energija da upali unutrašnju vatru koja, u saradnji sa različitim tehnikama disanja, uzrokuje cirkulisanje energije kroz eterične kanale. Ti kanali se mogu kontrolisati pomoću tehnika vizualizacije. U velikoj meri po ugledu na praksu tantrizma, vežbama stimulacije kundalini, koja se uzdiže različitim čakrama duž kičmenog stuba, u taoističkoj praksi se prolaze različite "kapije", i uspostavlja sekundarna cirkulacija, koja aktivira "šupljinu duha" u mozgu, nakon čega dolazi do prosvetljenja, preobražaja bića i "rođenja" besmrtnika, zvanog hsien.

Čitajte Knjigu Dhao, uvek iznova. Čitajte je uvek, u celini ili tamo gde se knjiga orvori. Ni hiljadu puta pročitana knjiga, neće vam otkriti Dao, ali posle svakog čitanja, makar samo jedne strofe, samo jednog stiha, neizmerno ćete biti bliži Daou.

KNJIGA DAO

KNJIGA O PUTU

1

DAO KOJI SE MOŽE IZRAZITI NIJE VEČNI DAO.
IME KOJE SE MOŽE NADENUTI NIJE VEČNO IME.
POČETAK NEBA I ZEMLJE NAZIVA SE NEPOSTOJANJE.
POSTOJANJE JE MAJKA SVIH BIĆA.
STOGA, TEŽNJA KA NEPOSTOJANJU
VODI VIĐENJU ČUDESNE SUŠTINE,
A STREMLJENJE KA POSTOJANJU
VODI VIĐENJU PROSTORNIH MEĐA.
I PRVO I DRUGO SU OD ISKONI JEDNO,
A RAZLIKUJU SE JEDINO PO NAZIVU.
NJIHOVO JEDINSTVO NAZVANO JE TAJNOM.
JOŠ DUBLJA TAJNA TAJNE,
JESTE KAPIJA KROZ KOJU DOPIRU SVA ČUDA.

2

NEKA SE I SAV SVET USHITI LEPOTOM LEPOG,
RUŽNOĆU RUŽNOG UMANJITI NEĆE.
SVE I DA SE ČITAV SVET OKRENE DOBROM,
RĐAVOM NEĆE SAGLEDATI KRAJA.
JER, POSTOJANJE I NEPOSTOJANJE
RAĐAJU JEDNO DRUGO.
TEŠKO SE I LAGANO UPOTPUNJUJU.
DUGAČKO I KRATKO OBLIKUJU JEDNO DRUGO.
VISOKO I DUBOKO SMENJUJU SE.
PRE I POSLE SE NADOVEZUJU.
TAKAV JE I UZVIŠENI ČOVEK.
ON JE DELOTVORAN A NE DELA.
ON PODUČAVA A NE PRIČA.
ON SE NE OPIRE SVIM BIĆIMA U NASTAJANJU.
ON STVARA A IPAK NE NAMIČE.
ON DELA A NE VEZUJE SE.
KADA JE DELO OKONČANO VIŠE SE NJIME NE BAVI.
ZBOG TOGA OSTAJE UVEK U CENTRU ZBIVANJA.

3

KADA SE NIKO NE RAZMEĆE SVOJIM UMEĆEM
NEMA NI RAZLOGA ZA RASPRE MEĐU LJUDIMA.

KADA JE BLAGO DALEKO OD OČIJU
NI LOPOVI SE OKO KUĆE NE ŠUNJAJU.
KAD NISU OKRUŽENI PREDMETIMA ŽUDNJE
MIR SE USELJAVA U SRCA LJUDI.
TOME SE PRIKLANJA I UZVIŠENI ČOVEK:
ON PRAZNI LJUDSKA SRCA, A PUNI NJIHOVE STOMAKE.
ON SLABI NJIHOVU VOLJU, A JAČA NJIHOVE KOSTI.
ČINI DA ZAVLADA NEZNANJE I STANJE BEZ ŽELJA,
MOTREĆI DOBRO
DA SE ONI ŠTO ZNAJU NE USUDE DA DELAJU.
UISTINU, ON NE ČINI NIŠTA
A SVE DOLAZI NA SVOJE MESTO.

4

DAO VEČITO TEČE,
A IPAK SE U SVOM TOKU NIKADA NE PRELIVA.
ON JE KAO BEZDAN, PRETEČA SVIH STVARI.
ON UBLAŽUJE NJIHOVU ŽESTINU
I RASPETLJAVA NJIHOVU ZAMRŠENOST.
ON PRIGUŠUJE NJIHOVU BLISTAVOST
I SJEDINJUJE SE SA NJIHOVOM PRAŠINOM.
TAKO NEDOKUČIV, A IPAK TAKO STVARAN.
NE ZNAM ČIJI JE TO SIN
JER IZGLEDA DA JE STARIJI I OD SAMOG BOGA.

5

NEBO I ZEMLJA NISU DOBROSTIVI.
ZA NJIH SU LJUDI POPUT ŽRTVENIH SLAMENIH PASA.
UZVIŠENI ČOVEK NIJE DOBROSTIV.
ZA NJEGA SU LJUDI POPUT ŽRTVENIH SLAMENIH PASA.
PROSTOR IZMEĐU NEBA I ZEMLJE NALIK JE NA SVIRALU:
PRAZAN, A IPAK NE PROPADA.
KADA SE UZBURKA IZ NJEGA IZRANJA MNOŠTVO STVARI,
ALI IZLIŠNO JE GUBITI REČI NA TO.
BOLJE JE NEGOVATI ONO UNUTRA.

6

DUH DOLINE NIKADA NE UMIRE.
NAZVAN JE ŽENOM.
KAPIJA TAJNOVITOG ŽENSTVA
NAZVANA JE KOREN NEBA I ZEMLJE.
NEOMETENA,
KAO DA VEČNO ODOLEVA I DELUJE BEZ UPINJANJA.

7

NEBO JE VEČNO I ZEMLJA POSTOJANA.
TAKVI SU OTUDA ŠTO NE ŽIVE ZA SEBE.
ZATO ĆE ZANAVEK ŽIVETI.
TAKAV JE I UZVIŠENI ČOVEK.
ON NE MARI ZA SEBE I NJEGOVO SOPSTVO SE ŠIRI.
ON SE PREPUŠTA STIHIJI I TAKO SVEMU ODOLEVA.
NIJE LI TAKO: NE ŽELEĆI NIŠTA ZA SEBE POSTIŽE SVE?

8

NAJVIŠA VRLINA JE POPUT VODE.
VRLINA VODE OGLEDA SE U TOME
ŠTO BEZAZLENO KORISTI SVIM BIĆIMA.
POČIVAJUĆI TAMO GDE LJUDI NE ZALAZE
BLISKA JE DAOU.
VRLINA STANOVANJA
ZNAČI BORAVITI NA PRAVOM MESTU.
VRLINA RAZMIŠLJANJA OGLEDA SE U DUBINI.
VRLINA DAVANJA OGLEDA SE U LJUBAVI.
VRLINA GOVORA OGLEDA SE U ISTINI.
VRLINA VLADANJA OGLEDA SE U PORETKU.
VRLINA RADA OGLEDA SE U SPRETNOSTI.
VRLINA KRETANJA OGLEDA SE U TAČNOSTI.
A BESPREKORAN JE SAMO ONAJ
KOJI SE OSLOBODIO SAMOVAŽNOSTI.

9

JEDNA KAP PRELIJE ČAŠU I SVE UPROPASTI.
NOŽ KOJI SE ODVEĆ NAOŠTRI NE REŽE DUGO.
PALATU KRCATU BLAGOM NIKO NE SAČUVA.
BOGATSTVO, OTMENOST I OHOLOST JOŠ
NEODOLJIVO PRIVLAČE ZLO.
KADA KONAC DELO UKRASI,
VREME JE ZA POVLAČENJE.
TAKAV JE DAO NEBA.

10

MOŽEŠ LI NAUČITI SVOJU DUŠU DA OBUJMI JEDNO,
A DA SE NE RASPRŠI?
MOŽEŠ LI STEĆI JEDINSTVENU MOĆ,
A PRITOM ZADRŽATI BLAGOST DETETA?
MOŽE LI SE TVOJ UNUTRAŠNJI VID
PROČISTITI OD SVIH NEČISTOĆA?

12

MOŽEŠ LI VOLETI LJUDE I VLADATI ZEMLJOM,
A DA TE NIKO NE ZNA?
MOŽEŠ LI, KADA SE KAPIJE NEBA OTVORE I ZATVORE,
DA PRHNEŠ POPUT ŽENKE PTICE?
MOŽEŠ LI JASNOĆOM I ČISTOTOM U SEBI
PRONIKNUTI U SVE NE ČINEĆI NIŠTA?
STVARATI I HRANITI;
HRANITI, A NE POSEDOVATI;
DELATI, A NE VEZIVATI SE;
RAZVIJATI SE, A NE VLADATI;
U TOME SE KRIJE TAJNA ŽIVOTA.

11

SVAKOM TOČKU GLAVA JE SRED,
GDE TRIDESET PREČKI POSTAVI SE U RED.
A PRAZAN PROSTOR MEĐU NJIMA,
ČINI DA DONOSE KORIST SVIMA.
VEŠTA RUKA GRNČARA IZ STARINE
STRPLJIVO OBLIKUJE VRČ IZ GLINE.
KAKVA JE VAJDA OD PUSTE GLINE,
AKO U NJOJ NEMA ŠUPLJINE.
ODAJE RAZNE KADA SE ČINE,
ZA PROZORE I VRATA IZVEDU SE PRAZNINE.
TAKO I PRAZNINA POSTANE ORUĐE,
JER BEZ NJE NIKO NE MOŽE DA UDE.
ZATO, ČEGA IMA MOŽE SLUŽITI.
ALI I ČEGA NEMA ITEKAKO ĆE SVRSI POSLUŽITI.

12

PET BOJA ZASLEPE ČULO VIDA.
PET TONOVA ZAGLUŠE ČULO SLUHA.
PET ZAČINA OTUPE ČULO UKUSA.
A LJUDSKA SRCA POLUDE AKO ZA LOVINOM ODVEĆ ŽUDE.
I ZABASATI ZNAJU AKO ZA BLAGOM ODVEĆ HAJU.
OTUDA UZVIŠENI ČOVEK,
AKO VEĆ MORA DAJE VOLJU ZA NEVOLJU DA UGODI TELU.
ALI NE VERUJE OČIMA
I ZAPOSTAVLJA SVE DRUGO OSIM NUŽNOG.

13

MILOST ČOVEKA POGRUŽI, KOLIKO I STRAVA.
ČAST NEVOLJU NOSI KOLIKO I LIČNOST.
ŠTA ZNAČI:
MILOST ČOVEKA POGRUŽI KOLIKO I STRAVA?

13

MILOST ČOVEKA UNIZI.
KADA SE NA NJEGA SPUSTI, ON I DALJE CEPTI OD STRAHA.
U TOME JE SMISAO:
MILOST ČOVEKA POGRUZI KOLIKO I STRAVA.
ŠTA ZNAČI:
ČAST NEVOLJU NOSI KOLIKO I LIČNOST?
NEVOLJE ME SALEĆU KADA ISTIČEM SEBE.
KAD NE BIH IMAO LIČNOST
KAKVA NEVOLJA BI ME SNAŠLA?
ZATO:
KO POŠTUJE SVET U SEBI NA NJEMU JE VERA SVETA.
KO U SEBI SVET LJUBI, SVET MU SE PODAJE.

14

ZA NJIM SE OBZIRE, A NE DA SE VIDETI:
IME MU JE SEME.
OSLUŠKIVATI SE MOŽE, ALI SE NE MOŽE DOČUTI:
IME MU JE TAJNOVITO.
KO ZA NJIM POSEGNE, DOSEGNUTI GA NEĆE:
IME MU JE MALO.
TAKO NERASKIDIVO VEZANI, TO TROJE ČINE JEDNO.
JEDNO, U SVOM ZENITU NIJE SVETLOST,
NA NAJNIŽOJ TAČKI NIJE TAMA.
IZNENADA GRUNE,
A NE POREMETI RED, OVO BEZIMENO,
I TADA NANOVO URONI U NE-POSTOJANJE.
NEKI GA ZOVU BEZOBLIČNI OBLIK,
SLIKA NIŠTAVILA, TAMA HAOSA.
KAD MU HRLIŠ U SUSRET, NE NAZIREŠ MU LIKA;
KADA ZA NJIM VIJAŠ NE VIDIŠ MU LEĐA.
KO STREMI DA PRIGRLI PRADREVNI DAO
DA BI OVLADA O SADAŠNJIM TRENUTKOM
MORA POZNAVATI I DREVNI POČETAK.
A TO POSTIŽE SAMO AKO SLEDI
NEPREKINUTU NIT DAOA.

15

ISTINSKI UČITELJI IZ STARINE
DRUGOVAHU S NEVIDLJIVIM SILAMA TAJANSTVA.
TAKO DUBOKI SU BILI
DA NIKO NI UPOZNATI IH NIJE STIGAO.
I TAKO NEDOSTUPNI DA PITANJE I SAD LEBDI
BEHU LI PRIČINA ILI ZBILJA.
OPREZNI, KO PREKO ZALEĐENE REKE DA GAZE,
OBAZRIVI, KO DA IM SUSEDI NE MISLE DOBRO,

14

SNEBIVLJIVI, NALIK NA UČTIVE GOSTE,
NESTVARNI POPUT PAHULJICE NA DLANU,
JEDNOSTAVNI KAO NETAKNUTA PRIRODA
ŠIROKI BEHU POPUT DOLINE,
I NEDOKUČIVI KO MUTNA DUBOKA REKA.
KO MOŽE DA DOTAKNE DNO A DA NE ZAMUTI VODU
LAGANO I MIRNO KO ŠTO SU UMELI ONI?.
KO MOŽE DA PRONAĐE SMIRAK,
STRPLJIVO I POLAKO KO ŠTO SU ZNALI ONI?
KOME JE STALO DO OVAKVOG DHAO-A
NE ŽUDI ZA OBILJEM.
JER JEDINO TAKO MOŽE DA OSTANE SKROMAN,
IZBEGNE PRIVLAČNOST NOVOG
I DO SAVRŠENSTVA KRAJNJEG SE VINE.

16

UZNESI SE DO NAJVIŠE PRAZNINE!
I ZADRŽI STANJE POSVEMAŠNJEG MIRA.
DOPUSTI DA SVE STVARI POHRLE
U SUSRET JEDNA DRUGOJ.
I OSMOTRI, KAKO SVE ONE U MNOGOLIKOSTI SVOJOJ
ISTOM SE VRAĆAJU KORENU.
POVRATAK KORENU DONOSI SPOKOJ.
SPOKOJ OZNAČAVA MIRENJE SA SUDBOM.
U MIRENJU SA SUDBOM JE KLJUČ VEČNOSTI.
SAZNANJE VEČNOSTI DONOSI JASNOST.
KADA MU VEČNOST NIJE IDEAL
POSTANE ČOVEK GREŠAN I ZBUNJEN.
AKO U VEČNOSTI UTEHU TRAŽI
PRVO NEK NAUČI VLADANJE SOBOM.
VLADANJE SOBOM ISPRAVNOSTI VODI.
U ISPRAVNOSTI LEŽI PUT DO MAJSTORSTVA.
MAJSTORSTVO NASTAVLJA PUT DO NEBA.
NEBO JE SAMO KORAK DO DAOA.
DAO JE UZOR BESMRTNOG ŽIVOTA.
NA TAKVOJ STAZI NEMA ZEBNJE.

17

KADA NA PRESTO DOĐE UZVIŠENI VLADAR,
JEDVA DA KO ZNA ZA NJEGA.
MANJI OD NJEGA SE VOLE I SLAVE,
JOŠ MANJI UTERUJU STRAH U KOSTI,
DOK NAJMANJI IZAZIVAJU SVEOPŠTI PREZIR.
NE TREBA O TOME TROŠITI REČI!
KADA SE DELO PRIVEDE KRAJU,

15

I STVARI POTEKU SVOJIM TOKOM,
TRUDBENIK SVAKI U SEBI MISLI:
SLOBODAN SAM KO PTICA NA GRANI.

18

KADA UGASNE VELIKI DAO
NA SCENU STUPE MORAL I DUŽNOST.
ČIM SU NA DELU UMNOST I ZNANJE
VALJA DA LAŽOVI KOLAJU SVETOM.
TEK KAD DO RODBINSKIH RASPRI DOĐE
BUDE SE ROĐAČKA DUŽNOST I LJUBAV.
A KADA DRŽAVI ZAPRETI RASPAD
NEKO SE SETI VERNIH SLUGU.

19

MOŽDA SU SVETOST I ZNANJE BOLJITAK,
ALI JE BEZ NJIH VEĆI PROBITAK.
KAD SE OKANU STEGA MORALA,
POSTANU LJUDI KO DECA MALA.
GDE NEMA OBRTA I ZGRTANJA BLAGA,
RAZBEŽE SE LUPEŽI BEZ GLASA I TRAGA.
ZA POMENUTE TRI STVARI VAŽI IZREKA:
LEPO GA JE GLEDATI, NO KAKO GA JE MIRISATI?
NO VALJA SE I NEČEG DRŽATI:
VIŠE PROSTODUŠNOSTI I POŠTENJA!
A MANJE SAMOŽIVOSTI I SEBIČNIH ŽELJA!
NA STRANU UČENOST!
OVAKO KOPNI BREME PATNJI.

20

IZMEĐU ZACELO I VALJDA, KAKVA JE RAZLIKA?
IZMEĐU DOBRA I ZLA, KAKVA JE RAZLIKA?
ZAR MORAM I JA DA SE KLANJAM,
ČEMU SE SVETINA KLANJA?
OJ SAMOĆO LEDNA, BEZ KONCA, KRAJA I DNA?
SVI LJUDI SU TAKO VEDRI
KAO DA BAŠ KREĆU NA PROLEĆNO SLAVLJE,
I PO OBIČAJU SE PENJU NA ŽRTVENU KULU.
SAMO JA SE KOLEBAM, ČEKAJUĆI ZNAMENJE,
KAO DETE KOJE JOŠ NE UME DA SE SMEJE,
NEMIRAN, POPUT BESKUĆNIKA LUTAM.
DOK SVI LJUDI UŽIVAJU U IZOBILJU,
SAMO JA STOJIM PO STRANI.
U MENI KUCA SRCE BUDALE;

16

NI SAM SEBI NISAM DOVOLJNO JASAN.
SVETOVNI LJUDI SU VEDRI,
SAMO U MENI VEDRINE NEMA.
OBIČNI LJUDI SE SNALAZE LEPO
SAMO SAM JA TAKO POMETEN,
I NEMIRAN, POPUT MORA, VEČNO UZBURKAN.
SVI LJUDI IMAJU SVOJU SVRHU,
SAMO SAM JA ZALUDAN KO PROSJAK.
ŠTA MOGU KAD NISAM ISTI KO SVI:
U ČEŽNJI ZA HRANOM VELIKE MAJKE
PRONALAZIM SMISAO CELOG ŽIVOTA.

21

SUŠTINA UVIŠENOG ŽIVOTA NADASVE SLEDI DAO.
DAO DOVRŠI SVE STVARI SRED METEŽA I TAME.
ZAPLETENE I PUNE TAJNE SU NJEGOVE SLIKE.
NEDOKUČIVO I NEZNANO POČIVA U NJEMU SEME.
OVO JE SEME ISTINSKO
NJEMU DUGUJEMO IZVESNOST.
OD PAMTIVEKA DO DANAS DA BI SAGLEDALI STVARI
NE MOŽEMO SE SNAĆI BEZ IMENA.
A, ODAKLE JA ZNAM PRIRODU STVARI?
BAŠ KROZ STVARI.

22

ŠTO JE POLOVIČNO POSTAĆE CELO.
ŠTO JE KRIVO POSTAĆE PRAVO.
ŠTO JE PRAZNO POSTAĆE PUNO.
ŠTO JE STARO POSTAĆE NOVO.
KO IMA MALO, VALJA DA DOBIJE.
KO IMA MNOGO, VALJA DA IZGUBI.
TOGA SE DRŽI I VELIKI ČOVEK:
ČITAVOM DUŠOM OBUJIMA JEDNO
DAJUĆI PRIMER CELOME SVETU.
NIJE MU VAŽNA SAMOHVALA,
ZATO POSTIŽE PROSVETLJENJE.
NE ŽELI DA BUDE NEKO I NEŠTO
I ZATO NJEGOVA POJAVA ZRAČI.
NE TRAŽI ZA SEBE SVU SLAVU SVETA
ALI ZA NJIME OSTAJU DELA.
U IZVRSNOSTI NE TRAŽI SMISAO
I ZATO USPEVA DA VINE SE VISOKO.
DOISTA POŠTO SE NI S KIM NE NADMEĆE
NIKO SE S NJIM NE MOŽE NADMETATI.
OTUDA PORUKA PRAOTACA:

ŠTO JE POLOVIČNO, POSTAĆE PUNO,
ZACELO NIJE PRAZNA PRIČA.
U NJOJ JE SVA TAJNA SAVRŠENSTVA.

23

BUDI ŠTEDLJIV NA REČIMA
I SVE ĆE DOĆI NA SVOJE MESTO.
OLUJA NE TUTNJI ČITAVO JUTRO.
PROVALA OBLAKA NE TRAJE ČITAV DAN.
A KAKO NASTAJU ONI?
DELOVANJEM NEBA I ZEMLJE.
AKO NI NEBO NI ZEMLJA IZDURATI NE MOGU MNOGO:
KOLIKO TEK MOŽE ČOVEK?
ZATO AKO SI NAUMIO DA SE BAVIŠ DAOOM:
BUDI BLIZAK DAOU SA LJUDIMA KOJI IMAJU DAO,
BUDI BLIZAK ŽIVOTU SA LJUDIMA KOJI IMAJU ŽIVOT,
BUDI BLIZAK NEMAŠTINI
SA LJUDIMA KOJI ŽIVE U NEMAŠTINI.
AKO SI BLIZAK SA LJUDIMA U DAOU
LJUDI U DAOU DOČEKAĆE TE RADOSNO.
AKO SI BLIZAK SA LJUDIMA KOJI IMAJU ŽIVOT
LJUDI KOJI IMAJU ŽIVOT DOČEKAĆE TE RADOSNO.
AKO SI BLIZAK SA LJUDIMA KOJI ŽIVE U NEMAŠTINI
LJUDI KOJI ŽIVE U NEMAŠTINI DOČEKAĆE TE RADOSNO.
ALI TAMO GDE VERA NIJE JAKA GUBI SE I POVERENJE.

24

KO STOJI NA VRŠCIMA PRSTIJU,
NE STOJI ČVRSTO.
KO STOJI RAZMAKNUTIH NOGU,
NE NAPREDUJE.
KO ŽELI DA BLISTA,
DALEKO JE OD PROSVETLJENJA.
KO ŽELI DA BUDE NEKO,
NE ZRAČI SVOJOM POJAVOM.
KO ŽARKO ŽELI SVU SLAVU SVETA,
ZA SOBOM NE OSTAVLJA VELIKA DELA.
KO HVALI SAMO SVOJU MALENKOST,
NEĆE SE VINUTI DO VISINA.
U POREDENJU SA DAOOM
TAKAV ČOVEK JE POPUT KUHINJSKE SPLAČINE
I GNOJAVOG ČIRA,
PA GA SE SVA STVORENJA KLONE.
ZATO: KO POSEDUJE DAO,
NE PRIANJA ZA POBROJANO.

18

IMA NEŠTO SVEJEDNAKO SAVRŠENO.
 PRE NO ŠTO SU NEBO I ZEMLJA ROĐENI,
 VEĆ BILO JE TU: TAKO SPOJENO, I SAMOTNO.
 MIRUJE U OSAMI SVOJOJ, NEPROMENLJIVO.
 OKRENE JEDAN KRUG, A NE NAUDI SEBI.
 MOŽE SE NAZVATI MAJKOM SVETA.
 NE ZNAM MU IME.
 ZOVEM GA DAO.
 SA MUKOM MU NADEVAJUĆI IME
 NAZVAO SAM GA VELIKO.
 VELIKO: ŠTO ZNAČI UVEK U POKRETU.
 UVEK U POKRETU ZNAČI SEŽE U NEDOGLED.
 SEŽE U NEDOGLED ZNAČI UVEK SE VRAĆA.
 ZATO JE VELIKI DAO,
 NEBO JE VELIKO,
 ZEMLJA JE VELIKA,
 I ČOVEK JE VELIKI.
 U VASIONI POSTOJE ČETIRI VELIKA,
 A JEDAN OD NJIH JE ČOVEK.
 ČOVEK SE UGLEDA NA ZEMLJU.
 ZEMLJA SE UGLEDA NA NEBO.
 NEBO SE UGLEDA NA DAO.
 DAO SE UGLEDA NA SAMOG SEBE.

TEŠKO JE U OSNOVI LAKOG.
 MIR VLADA NEMIROM.
 TOGA SE DRŽI I UZVIŠENI ČOVEK.
 MOŽE DA PUTUJE ČITAVO VREME,
 A DA NA ZEMLJU NE SPUSTI BREME.
 NEK MU JE ČITAV SVET POD NOGAMA,
 NJEMU JE DRAŽA NJEGOVA OSAMA.
 OVO NE VAŽI ZA MANDARINA
 KOJI SVE OLAKO NA SVETU PRIMA!
 ZBOG POVRŠNOSTI TAKVE, OSNOVA STRADA
 JER TAKO UZRUIJAN NE MOŽE DA VLADA.

LUTALICA DOBAR TRAGOVE, NE OSTAVLJA.
 GOVORNIKA PRAVOG NIKO NE POBIJE.
 RAČUNDŽIJA DOBAR, VIČAN JE RAČUNANJU U GLAVI.
 A ČUVARU PRAVOM KLJUČ POTREBAN NIJE,
 KAPIJU ŠTO ČUVA, NE PROĐE NI MUVA.

DOBROM POVEZAČU UŽE NIJE NUŽDA,
ČVOR ŠTO ZAVEŽE NIKO NE RAZVEŽE.
UZVIŠENI ČOVEK UVEK ZNA KAKO DA SPASI LJUDE I ZATO,
ZA NJEGA NEMA NISKIH LJUDI.
ON UVEK ZNA KAKO DA SPASI STVARI I ZATO,
ZA NJEGA NEMA NISKIH STVARI.
SMISAO JE: ŽIVETI U JASNOSTI.
TAKO SU DOBRI LJUDI UČITELJI LOŠIH
JER ZA NJIH JE I LOŠE DOBAR MATERIJAL.
KO NE VOLI SVOJE UČITELJE I NE VOLI SVOJ MATERIJAL
MA KOLIKO DA JE PAMETAN, U VELIKOJ JE ZABLUDI.
U OVOME LEŽI VELIKA TAJNA.

28

KOME JE MUŠKOST NJEGOVA ZNANA,
AL' ŽENSKOST SVOJU NEGUJE
SVEMIR PROTIČE NJEGOVIM VENAMA.
AKO SVEMIR PROTIČE NJEGOVIM VENAMA,
VEČNI ŽIVOT GA NE NAPUŠTA
I ON IZNOVA POSTAJE NALIK DETETU.
KO POZNAJE SVOJU ČISTOTU
AL' POPUSTLJIVOST SVOJU NEGUJE
UZOR JE ZA ČOVEČANSTVO.
BUDUĆI TAKO SVETAO UZOR
VEČNI ŽIVOT GA NE NAPUŠTA
I ON SE VRAĆA U NE STVORENO.
KO ZNA ŠTA JE OBRAZ NI STID MU NIJE STRAN
I TAKO POSTAJE DOLINA SVETA.
BUDUĆI DOLINA ČITAVOG SVETA
U VEČNOM ŽIVOTU NALAZI SREĆU
I VRAĆA SE JEDNOSTAVNOSTI.
KADA SE TAKVA JEDNOSTAVNOST RASKRILI
LJUDI POSTANU KORISNI.
TAKO UZVIŠENI ČOVEK POSTAJE GOSPODAR I SLUGA.
OTUDA: VELIKOM PLANU NIJE POTREBNA DORADA.

29

SVAKI POKUŠAJ DA SE OVLADA SVETOM
OSUĐEN JE NA NEUSPEH.
SVET JE DUHOVNO BIĆE
I PO LIČNOJ MERI SE UDESITI NE MOŽE.
KO SVETOM VLADA UNIŠTAVA GA,
KO ZA NJEGA PRIANJA GUBI GA.
STVARI, ČAS HRLE NAPRED, ČAS SLEDE.
PRVO SE USIJAJU, A ZATIM OHLADE.

20

TAMAN DOBIJU NA SNAZI, PA IZBLEDE.
JER SVE ŠTO DOŽIVI VRHUNAC, OPADNE.
STOGA UZVIŠENI ČOVEK IZBEGAVA ONO STO JE PREJAKO,
PREKOMERNO I PREVELIKO.

30

KO U DUHU ISTINSKOG DAOA POMAŽE VLADARU
SAVETUJE GA DA SE OKANE ORUŽJA I PRIMENE SILE
JER TAKVA DELA MOGU SAMO DA MU SE OBIJU O GLAVU.
GDE VOJSKE PROĐU TU TRAVA NE RASTE.
KADA ORUŽJA UTIHNU DOLAZE GODINE GLADI.
ZATO UMEŠNIK TEŽI SAMO REŠENOSTI, NIŠTA VIŠE.
ON SE UZDRŽAVA OD PRIMENE SILE.
REŠENOST BEZ RAZMETANJA,
REŠENOST BEZ VELIČANJA,
REŠENOST BEZ NADMENOSTI,
REŠENOST KOJOJ JE SVAKA POMOĆ IZLIŠNA,
REŠENOST BEZ PRIMISLI O SILI.

31

ORUŽJA UKAZUJU NA RĐAVA ZNAMENJA,
OD NJIH SE KLONE SVA STVORENJA.
ZATO, KO PREMA ISTINI DAOA PUTUJE
NE VOLI ZA NJIH NI DA ČUJE.
PLEMENITI ČOVEK, U OBIČNIM PRILIKAMA
SMATRA DA JE ČASNO DRŽATI SE LEVO.
U RATNIM PRILIKAMA, MEĐUTIM,
ČASNO JE DRŽATI SE DESNO.
ORUŽJA BUDE ZLOKOBNE SLUTNJE,
ONA SU VESNICI STRADANJA I SMUTNJE.
ON IH KORISTI SAMO KAD NEMA DRUGOG IZBORA.
SPOKOJSTVO I MIR SU ZA NJEGA NAJVAŽNIJI
I KADA ODOSE POBEDU, NE LIKUJE.
KO LIKUJE U STVARI SE RADUJE OPŠTEM STRADANJU.
A KO SE RADUJE OPŠTEM STRADANJU
NE MOŽE OSTVARITI SVOJE CILJEVE.
KADA SU PRILIKE DOBRE
ČASNO JE DRŽATI SE LEVO.
KADA SU PRILIKE LOŠE
ČASNO JE DRŽATI SE DESNO.
ZAMENIK KOMANDANTA DRŽI SE LEVO,
VRHOVNI KOMANDANT DRŽI SE DESNO.
TO ZNAČI: ON SE DRŽI LEVO
KAO ŠTO JE RED KADA SE DAJE POMEN.
MASOVNO STRADANJE

21

VALJA OPLAKIVATI SUZAMA SAMILOSTI.
KO JE DOBIO BITKU TREBA DA SE VLADA SMERNO
KAO DA PRISUSTVUJE DAVANJU POMENA.

32

VEČITI DAO JE NEPOJMNO PROST.
TAKO MAJUŠNOG NIKO GA NIJE KADAR ZAUZDATI.
KADA BI PRINČEVI I KRALJEVI ZNALI
DA GA PRIČUVAJU NAPRAVI NAČIN
SVE STVARI BI IM POŠLE U SUSRET.
NEBO I ZEMLJA BI SE UDRUŽILI DA IZLIJU SLATKU ROSU.
LJUDI BI SE UMERILI SAMI OD SEBE
ZATO ŠTO IM NIKO NE STOJI NAD GLAVOM.
SAMO NA POČETKU STVARANJA IMENA SU PRISUTNA.
KADA PREPLAVE POSTOJANJE
VREME JE DA IM SE STANE NA PUT.
BLAGOVREMENIM ZAUSTAVLJANJEM
IZBEGAVA SE OPASNOST.
ODNOS IZMEĐU DAOA I SVETA
MOŽE SE UPOREDITI SA PLANINSKIM POTOCIMA
I DOLINSKIM REČICAMA
ŠTO SE ULIVAJU U REKE I MORA.

33

KO POZNAJE DRUGE, BISTAR JE.
KO POZNAJE SEBE, MUDAR JE.
KO POBEDI DRUGE, SILOVIT JE.
KO POBEDI SEBE, SNAŽAN JE.
KO POTVRDI SEBE, MOĆAN JE.
KO DOVOLJAN JE SAMOM SEBI, BOGAT JE.
KO SAČUVA POLOŽAJ, TRPELJIV JE.
KO NE IZGUBI SVEST U SMRTI, I DALJE ŽIVI.

34

VELIKI DAO JE NADOŠAO,
U MAGNOVENJU JE I TU I TAMO.
SVE STVARI DUGUJU ŽIVOT NJEMU,
A ON IM JE OPET NA RASPOLOŽENJU.
ON DOVEDE DELO DO KRAJA,
ALI GA IPAK NE PRISVAJA.
ON ODEVA I HRANI SVE STVARI
A IPAK NJIMA NE GOSPODARI.
UPRAVO STOGA ŠTO JE BEZ GLASA,
IZGLEDA SITAN I MALENA STASA

22

OD NJEGA ZAVISE SVE STVARI,
A IPAK NJIMA NE GOSPODARI.
UPRAVO ZATO GA MUDRI NAZIVA S PRAVOM
VELIKI DAO.
ZA TIM SE POVODI I UZVIŠENI ČOVEK:
ON NIKADA NE VELIČA SEBE,
ZATO POSTIŽE VELIKO DELO.

35

KO PRIGRLI VELIKI PRVOTNI LIK,
SMEŠI MU SE CEO SVET.
ON MU DOLAZI, NENARUŠEN:
U SKLADU, MIRU I BLAŽENSTVU.
MUZIKA I ČAR UČINE
DA I LUTALICA NA TREN ZASTANE.
DAO IZLAZI IZ USTA BLAG I BEZ UKUSA.
TRAŽIŠ GA, A NE NALAZIŠ NIŠTA.
OSLUŠKUJEŠ GA A NE ČUJEŠ NIŠTA.
SA NJIM SE USKLADIŠ I NEMAŠ CILJ.

36

ONO ŠTO TREBA DA SE SABLJE
NAJPRE MORA DA SE RAZVIJE.
ONO ŠTO TREBA DA SE RAZBLAŽI
NAJPRE MORA DA SE OSNAŽI.
ONO ŠTO TREBA DA ODE SA SVETA
NAJPRE MORA DA SE RASCVETA.
AKO OD NEKOGA UZETI ŽELIŠ
MORAŠ OD SRCA DA MU DELIŠ.
OVO SE ZOVE RAZUMEVANJE NEVIDLJIVOG.
MEKO NA KRAJU NADMAŠI TVRDO.
SLABO NA KRAJU NADMAŠI JAKO.
I KAO ŠTO RIBA SA POVRŠINE
BEZ TRAGA ŠMUGNE U MUTNE DUBINE
OBIČNOM PUKU SE NIKAD NE RAZDANI
NA KOJI NAČIN SE ZEMLJA HRANI.

37

DAO NE ČINI NIŠTA U BESKRAJU,
A IPAK SVE STVARI PRIVEDE KRAJU.
EH, DA PRINČEVI I KRALJEVI ZNAJU
NA KOJI NAČIN DA GA SAČUVAJU
SVE BI SE STVARI IONAKO

U OBLIK SAME DOVELE LAKO.
LEPOTA OBLIKA UKRASI SVET,
AL' SOBOM NOSI ŽELJA SIJASET.
UČINITI VALJA DA ŽELJE UMINU,
U NEISKAZANE ČISTOTE ČINU.
ČISTOTA TA NEISKAZANA,
SVE ČEŽNJE I ŽELJE PUSTE SLAMA.
STANJE BEZ ŽELJA DONOSI MIR,
I SAM OD SEBE SE ISPRAVLJA SVEMIR.

KNJIGA O MOĆI

38

KO LJUBI ŽIVOT O ŽIVOTU NIŠTA NE ZNA
I ZATO IMA ŽIVOT.
KO NE LJUBI ŽIVOT STRAHUJE DA GA IZGUBI
I ZATO NEMA ŽIVOT.
KO LJUBI ŽIVOT NE DELA
I NE KUJE PLANOVE.
KO NE LJUBI ŽIVOT DELA
I IMA PLANOVE.
KO OBOŽAVA LJUBAV DELA,
ALI NEMA PLANOVE.
KO LJUBI PRAVDU,
DELA I IMA PLANOVE.
KO LJUBI MORAL DELA
I AKO MU SE NE ODGOVORI PRETEĆI MAŠE ORUŽJEM.
ZATO: AKO SE IZGUBI DAO, SLEDI ŽIVOT.
AKO SE IZGUBI LJUBAV, SLEDI PRAVDA.
AKO SE IZGUBI PRAVDA, SLEDI MORAL.
MORAL JE GUBITAK VERE I POVERENJA I POČETAK ZBRKE.
PREDVIĐANJE JE PRIVID DAOA I POČETAK LUDOSTI.
ZATO ISPRAVAN ČOVEK ŽIVI U IZOBILJU A NE U OSKUDICI.
ON ŽIVI OVDE I SADA, A NE U PRIVIDU.
ON OSTAVLJA SVE DRUGO I PRIKLANJA SE TOME.

39

SVI ONI IZ STARINE SU POSTIGLI JEDNO.
NEBO, POSTIGLO JE JEDNO I POSTALO VEDRO.
ZEMLJA, POSTIGLA JE JEDNO I POSTALA STAMENA.
BOGOVI, POSTIGLI SU JEDNO I POSTALI MOĆNI.
DOLINA, POSTIGLA JE JEDNO I ISPUNILA SE.
SVE STVARI, POSTIGLE SU JEDNO I POJAVILE SU SE.
KRALJEVI I PRINČEVI, POSTIGLI SU JEDNO
I POSTALI UZOR SVIMA.
DA NIJE BILO JEDNOG NIČEG NE BI BILO.
DA NEBO NIJE ZAHVALJUJUĆI NJEMU POSTALO VEDRO,
RASPRŠILO BI SE.
DA ZEMLJA NIJE ZAHVALJUJUĆI NJEMU POSTALA STAMENA,
RASPALA BI SE,
DA BOGOVI NISU ZAHVALJUJUĆI NJEMU POSTALI MOĆNI,

25

SKAMENILI BI SE.
DA DOLINA NE BEŠE ISPUNJENA NJIME,
ISPOSTILA BI SE.
DA STVARI NISU NASTALE ZAHVALJUJUĆI NJEMU,
ISČILELE BI.
DU KRALJEVI I PRINČEVI NE BEHU USHIĆENI NJIME,
PROPALI BI.
ZATO: U KORENU UZVIŠENOG LEŽI PRIZEMNO.
U OSNOVI VISOKOG LEŽI NISKO.
OTUDA PRINČEVI I KRALJEVI SEBE NAZIVAJU:
NAPUŠTENI, OSAMLJENI, NIŠTAVNI.
TAKO PRIZNAJU NISKO ZA SVOJ KOREN.
NIJE LI TAKO?
JER: NEMA KOČIJE BEZ NJENIH SASTAVNIH DELOVA.
NE LUDUJ ZA SJAJEM DRAGULJA
NEGO OBOŽAVAJ GRUBOST KAMENA.

40

POVRATAK JE KRETANJE DAOA.
POPUSTLJIVOST JE POSLJEDICA DAOA.
SVE STVARI POD NEBOM ZBIVAJU SE U POSTOJANJU.
POSTOJANJE SE ZBIVA U NEPOSTOJANJU.

41

KADA JE MUDRAC NAJVIŠEG NIVOA ČUO ZA DAO,
POŽURIO JE DA SE USKLADI SA NJIM.
KADA JE MUDRAC SREDNJEG NIVOA ČUO ZA DAO,
NAPOLA JE VEROVAO, A NAPOLA SUMNJAO.
KADA JE MUDRAC NAJNIŽEG NIVOA ČUO ZA DAO,
GROHOTOM SE NASMEJAO.
DA SE NIJE NASMEJAO TO NE BI BIO ISTINSKI DAO.
ČIST DAO DELUJE MAGLOVITO.
DAO NAPREDOVANJA IZGLEDA KAO POVLAČENJE.
GLATKI DAO NAIZGLED JE GRUB.
NAJVIŠI ŽIVOT KAO DA STREMI NANIŽE.
NAJVIŠA ČISTOTA DELUJE SRAMNO.
BOGAT ŽIVOT IZGLEDA OSKUDNO.
SNAŽAN ŽIVOT DELUJE TAJNOVITO.
ISTINSKA SUŠTINA NAIZGLED JE PROMENLJIVA.
BESKONAČNI KVADRAT NEMA UGLOVE.
VELIKI INSTRUMENT KASNO JE DOVRŠEN.
VELIKI TON JE NEČUJAN.
VELIKA SLIKA NEMA OBLIKA.
U SVOJOJ IZDVOJENOSTI, DAO NEMA IMENA.
A UPRAVO JE DAO TAJ KOJI DAJE I ZAVRŠAVA.

42

IZ DAOA SE RAĐA JEDNO.
IZ JEDNOG SE RAĐAJU DVA.
IZ DVA SE RAĐAJU TRI.
IZ TRI SE RAĐAJU SVE STVARI.
SVE STVARI ZA SOBOM BACAJU SENKU,
A STREME KA SVETLOSTI
DOK IH MOĆ ŠTO VEČNO TEČE DOVODI U SKLAD.
ONO ŠTO LJUDI MRZE JESU,
NAPUŠTENOST, SAMOĆA, NIŠTAVNOST.
A IPAK, PRINČEVI I KRALJEVI TAKO OPISUJU SEBE.
JER STVARI SE ILI UVEĆAVAJU KROZ UMANJIVANJE
ILI UMANJUJU KROZ UVEĆAVANJE.
I JA, TAKOĐE, UČIM ŠTO SU UČILI DRUGI:
JAKO NE UMIRE PRIRODNOM SMRĆU.
OVO JE POLAZNA TAČKA MOG UČENJA.

43

NAJMEKŠA STVAR NA ZEMLJI
NADMAŠI ONU NAJTVRĐU.
NEPOSTOJEĆE NADMAŠI
ČAK I ONO ŠTO NEMA MANA.
U TOME SE OGLEDA VRLINA NEDELANJA.
NA ZEMLJI, TEK NEKOLICINU
KRASI UČENJE BEZ REČI,
VRLINA NEDELANJA.

44

IME ILI LIČNOST: ŠTA JE PREČE?
LIČNOST ILI BLAGO: ŠTA JE VEĆE?
DOBITAK ILI GUBITAK: ŠTA JE GORE?
KO ČEZNE ZA SPOLJAŠNJIM
NEIZBEŽNO ISCRPI VELIKO.
KO JURI ZA BLAGOM,
OBAVEZNO PROPUSTI VAŽNO.
KO JE SAMODOVOLJAN,
NEMA ČEGA DA SE ZASTIDI.
KO UME DA SE OBUZDA,
NE POZNAJE OPASNOST I ŽIVI DO VEKA.

45

VELIKO SAVRŠENSTVO MORA DA IZGLEDA NEPOTPUNO:
TAKO JE NJEGOVO DELOVANJE BESKONAČNO.

VELIKO OBILJE MORA DA IZGLEDA NEDOVOLJNO:
TAKO JE NJEGOVO DELOVANJE NEISCRPNO.
VELIKA ISPRAVNOST MORA DA DELUJE KRIVO.
VELIKA UMEŠNOST MORA DA DELUJE NERAZUMNO.
KRETANJE NADVLADAVA HLADNOĆU.
MIROVANJE NADVLADAVA VRUĆINU.
ČISTOTA I MIR SU UZOR SVETA.

46

KADA DAO VLADA SVETOM
KONJI TEGLE ZAPREŽNA KOLA.
KAD DAO NESTANE SA LICA ZEMLJE
NA POLJA SE IZVODI KONJICA.
NEMA VEĆEG GREHA OD MNOŠTVA ŽELJA.
NEMA GOREG ZLA OD NEZASITOSTI.
NEMA GRDNIJE MANE OD POHLEPE.
ZATO: ZNATI KADA JE DOSTA
PREDSTAVLJA IZVOR TRAJNOG ZADOVOLJSTVA.

47

NE MORAŠ DA IZLAZIŠ NAPOLJE
DA BI SPOZNAO SVET.
NE MORAŠ DA VIRIŠ KROZ PROZOR
DA BI UGLEDAO DAO NEBA.
ŠTO VIŠE TRAŽIŠ SPOLJA TO MANJE ZNAŠ.
ZATO, UZVIŠENI ČOVEK NIKUD NE IDE
A IPAK ZNA SVE.
NIKUDA NE GLEDA A IPAK MU JE SVE JASNO.
NE ČINI NIŠTA A IPAK SVE PRIVODI KRAJU.

48

KO JE POBORNIK ZNANJA IZ DANA U DAN RASTE.
KO SE DRŽI DAOA IZ DANA U DAN SE SMANJUJE.
ON SE SMANJUJE SVE VIŠE I VIŠE
DOK NAJZAD NE DOSPE U STANJE NEDELANJA.
U NEDELANJU NIŠTA NE OSTAJE NEDOVRŠENO.
DO KRALJEVSTVA STIŽE
SAMO ONAJ KOJI ODUSTANE OD DELANJA.
DELATNICIMA NIJE SUĐENO
DA SE DOMOGNU KRALJEVSTVA.

49

UZVIŠENI ČOVEK NEMA SVOJE SRCE.

NJEGOVO SRCE JE SRCE SVIH LJUDI.
PREMA DOBRIMA JA SAM DOBAR.
PREMA LOŠIMA JA SAM DOBAR.
ŠTA JE ŽIVOT AKO NIJE DOBROTA.
PREMA VERNIMA JA SAM VERAN.
PREMA NEVERNIMA JA SAM VERAN.
ŠTA JE ŽIVOT AKO NIJE VERNOST.
UZVIŠENI ČOVEK ŽIVI U MIRU.
LJUDI GA HVATAJU ZA RUKAV
I SLUŠAJU OTVORENIH USTA,
A ON IH PRIHVATA KAO SVOJU DECU.

50

IZLAZAK JE ŽIVOT, ULAZAK JE SMRT.
OD DESET LJUDI TRI SU SAPUTNICI ŽIVOTA.
DRUGA TRI SU SAPUTNICI SMRTI.
SLEDEĆA TRI ŽIVE I KORAČAJU KA MESTU SMRTI.
ZAŠTO JE TO TAKO?
ONI OD ŽIVOTA ŽELE RAST.
SAMO JEDAN ŽIVI ISPRAVNO
I MOŽE DA PROĐE ČITAVU ZEMLJU,
A DA NE NALETI NA NOSOROGA ILI TIGRA.
TAKAV SE ODVAŽI DA PROĐE POKRAJ ČETE VOJNIKA
BEZ OKLOPA I ORUŽJA.
NOSOROG NEMA GDE DA ZABIJE SVOJ ROG.
TIGAR NEMA GDE ZARIJE SVOJE KANDŽE.
ORUŽJE NEMA GDE DA OPROBA SVOJU UBOJITOST.
ZAŠTO JE TO TAKO?
ON NEMA SMRTNU TAČKU.

51

DAO STVARA,
ŽIVOT HRANI.
OKOLINA OBLIKUJE,
SILE DOVRŠAVAJU.
OTUDA: SVA BIĆA OBOŽAVAJU DAO I LJUBE ŽIVOT.
DAO JE SLAVLJEN, ŽIVOT JE LJUBLJEN,
TAKO TO IDE SAMO OD SEBE.
DAO STVARA,
ŽIVOT HRANI, PODSTIČE RAST, BRINE,
ZAVRŠAVA, BDI, POKRIVA I ŠTITI.

52

SVET IMA SVOJ POČETAK I TO JE MAJKA SVETA.

29

KO TRAGA ZA MAJKOM DA BI UPOZNAO SINOVE
I UPOZNAJE SINOVE DA BI SE VRATIO MAJCI
IZVAN JE OPASNOSTI ČITAVOG VEKA.
KO ZAPUŠI USTA I ZAMANDALI SVOJU KAPIJU
NE MOŽE GA SNAĆI NIKAKVA NEVOLJA.
KO OTVARA USTA I NASTOJI DA SREDI SVE POSLOVE
NEMA MU POMOĆI.
VIĐENJE NAJMANJEG ZNAK JE BISTRINE.
NEGOVANJE MUDROSTI ZNAK JE SNAGE.
KADA SE KORISTI SOPSTVENA SVETLOST
RADI POVRATKA OVAKVOJ JASNOSTI
NEMA OPASNOSTI PO LIČNOST.
TO SE NAZIVA OMOTAČ VEČNOSTI.

53

AKO JE RED DA SE RAŠČISTI DILEMA
ŠTA ZNAČI ŽIVETI U DAOU VELIKOM
DO SAD JE MORALO BITI JASNO SVAKOM
DA U BEZGLAVOJ ŽURBI VRLINE NEMA.
OVDE SU PUTEVI ŠIROKI I RAVNI,
A OPET SE NAROD GURA PO STRANI.
KAO DA SU OVDE PRAVILA SUROVA,
A POLJA PUSTA I PUNA KOROVA.
PA ZATO ZVRJE PRAZNE STAJE,
AL' SE IMA ZA SKUPE HALJE.
TAMO GDE SVAKO SABLJOM SE BUSA,
DO MILE MILINE PIJE SE I KUSA.
SVEGA NA PRETEK I SVE OBILATO,
AL' REDA NEMA I HAOS JE ZATO.

54

ŠTO SE DOBRO ZASADI,
NE DA SE IŠČUPATI.
ŠTO SE DOBRO MOTRI,
NE UMIČE NIKUD.
KOGA DOBRO UPAMTE SINOVI I UNUCI,
OSTAJE U SEĆANJU DO VEKA.
KO ZA SEBE SAMOG MARI,
ŽIVOT MU ISTINA ŽARI.
KOME JE POROD SVETI ZADATAK,
ŽIVOT MU JE PUN I SLADAK.
KOME DRUŠTVO ZA SRCE PRIRASTE,
ŽIVOT MU BUJA I RASTE.
KOME JE NAUM ZEMLJU DA SPASI,
ŽIVOT MU OBILJE KRASI.

KOME JE ČITAVI SVET MILINA,
ŽIVOT MU NEPREGLED I ŠIRINA.
KROZ SEBE PROCENI LIČNOST DRUGOG.
KROZ SVOJU PORODICU PROCENI PORODICU DRUGIH.
KROZ SVOJE DRUŠTVO PROCENI DRUŠTVO DRUGIH.
KROZ SOPSTVENI SVET PROCENI SVET DRUGIH.
ODAKLE ZNAM PRIRODU SVETA?
BAŠ KROZ OVO.

55

KOME SE MILI PUNOĆA ŽIVOTA NALIK JE NOVOROĐENČETU:
OTROVNE ZMIJE GA NE UJEDAJU,
DIVLJE ZVERI GA NE VREBAJU,
PTICE GRABLJIVICE GA NE SALEĆU.
KOSTI SU MU NEJAKE, A MIŠICE MEKE,
NO IPAK MU JE STISAK ČVRST.
NOVOROĐENČE JOŠ UVEK NE ZNA
ŠTA JE MUŠKO A ŠTA ŽENSKO,
A IPAK MU KRV STRUJI JER U NJEMU BUJA SEME.
NOVOROĐENČE MOŽE DA PLAČE CEO DAN,
A DA MU GLAS NE OGRUBI
ZATO ŠTO NADASVE ODIŠE MIROM.
SPOZNATI MIR ZNAČI POSTATI VEČAN.
SPOZNATI VEČNOST ZNAČI POSTIĆI JASNOĆU.
BUJANJE ŽIVOTA NAZIVA SE SREĆOM.
SILINA ŽELJE NAZIVA SE SNAGOM.
KAD STVARI OJAČAJU, OSTARE.
SVE ŠTO JE U SUPROTNOSTI SA DAOOM,
NE MOŽE BITI DUGA VEKA.

56

ONAJ KOJI ZNA NE PRIČA.
ONAJ KOJI PRIČA NE ZNA.
ČOVEK MORA DA ZAPUŠI SVOJA USTA
I ZAMANDALI SVOJU KAPIJU,
DA OTUPI OŠTRICU SVOG UMA
I RASTVORI ZAPLETENE MISLI,
DA UTULI SVOJU SVETLOST
I DOPUSTI SEBI JEDNOSTAVNOST.
TO JE SMISAO JEDINSTVA SA DAOOM,
TAKVOG ČOVEKA NE DOTIČE LJUBAV,
NITI GA DOTIČE HLADNOĆA.
NE DOTIČE GA DOBITAK,
NITI GA DOTIČE GUBITAK.
NJEGA NE DOTIČE SLAVA,

NITI PRIZEMNOST.
I ZBOG TOGA MU PRIPADA NAJVEĆA SLAVA.

57

DA BI SE UPRAVLJALO ZEMLJOM
POTREBNO JE UMEĆE VLADANJA.
ZA VEŠTINU BARATANJA ORUŽJEM
POTREBNA JE POSEBNA NADARENOST.

DA BI SE OSVOJIO SVET
ZA TO VALJA BITI NADASVE DOKON.
KAKO ZNAM DA JE OVO PUT SVETA?
ŠTO VIŠE STVARI JE ZABRANJENO,
TO VIŠE LJUDI JE ISCRPLJENO.
ŠTO VIŠE LJUDI ORUŽJEM VLADA
TO VIŠE KUĆA I DRŽAVA STRADA.
ŠTO VIŠE JE NA CENI UMEĆE I VEŠTINA,
TO VIŠE LOŠIH ZNAMENJA IMA.
ŠTO VIŠE JE REDA I ZAKONIKA,
TO VIŠE JE LOPOVA I RAZBOJNIKA.
ZATO UZVIŠENI ČOVEK VELI:
KADA SE NE ČINI NIŠTA
LJUDI SE MENJAJU SAMI OD SEBE.
KADA JE MIR IZNAD SVEGA
LJUDI SE ISPRAVLJAJU SAMI OD SEBE.
KADA SE NEPREDUZIMA NIŠTA
LJUDI SE BOGATE SAMI OD SEBE.
KADA SE ISKORENE ŽELJE I ŽUDNJE
LJUDI POSTANU JEDNOSTAVNI.

58

GDE JE VLADAR NENAMETLJIV I MIRAN,
NAROD JE USPRAVAN I ČESTIT.
GDE JE VLADAR LAKOMISLEN I STROG,
NAROD JE POTULJEN I NEPOUZDAN.
SREĆA SE KRIJE U NESREĆI,
A NESREĆA VREBA U PRIŽELJKIVANJU SREĆE.
ALI, KO JE SVESTAN DA JE NAJVIŠE DOBRO
NE IZDAVATI NAREĐENJA?
JER, INAČE, RED VODI U STRANPUTICU,
A DOBRO U SUJEVERJE,
I TAKO NIKAD KRAJA LJUDSKIM ZABLUDAMA.
UZVIŠENI ČOVEK PREDSTAVLJA PRIMER:
TAKO ŠTO NEPODSECA DRUGIMA KRILA,
I ŠTO JE SAVESTAN ALI NIJE NEPRIJATAN,
OTVOREN, ALI NENAMETLJIV,

SJAJAN, ALI NIKOG NE ZASENJUJE.

59

U SLUŽENJU NEBA I UPRAVLJANJU LJUDIMA
NEMA BOLJEG POSTUPKA OD OBUZDAVANJA.
JER, JEDINO SE PUTEM OBUZDAVANJA
STVARI MOGU BLAGOVREMENO ISPRAVITI.
KADA SE STVARI BLAGOVREMENO ISPRAVE
UDVOSTRUČUJU SE SILE ŽIVOTA.
ZAHVALJUJUĆI UDVOSTRUČENIM SILAMA ŽIVOTA
ČOVEK ZNA DA ISKORISTI SVAKU PRILIKU.
A KADA ZNAMO DA ISKORISTIMO SVAKU PRILIKU
NIKO NE POZNAJE NAŠA OGRANIČENJA.
UKOLIKO NIKO NE ZNA NAŠA OGRANIČENJA
ČITAV SVET NAM JE NA DLANU.
KO IMA MAJKU SVETA ZANAVEK TRAJE.
OVO JE DAO:
DUBOKOG KORENA,
ČVRSTE OSNOVE,
VEČNOG ŽIVOTA
I NEPREKINUTE PRONICLJIVOSTI.

60

VELIKA ZEMLJA MORA SE VODITI
KAO ŠTO SE PRŽI SITNA RIBA.
KADA SE ZEMLJA VODI U SKLADU SA DAOOM,
PRECI NE TUMARAJU OKOLO KAO DUHOVI.
TO NE ZNAČI DA PRECI NISU DUHOVI,
NEGO DA DUHOVI PREDAKA NEPOVREĐUJU LJUDE.
OSIM ŠTO DUHOVI NEPOVREĐUJU LJUDE,
NEPOVREĐUJE IH NI UZVIŠENI ČOVEK.
I POŠTO SE OVE SILE NE SUČELJAVAJU,
NEMA PREPREKE DA DELUJU ZDRUŽENO.

61

OTISNUVŠI SE NIZVODNO
VELIKO KRALJEVSTVO POSTIŽE CELOVITOST.
ONO JE POPUT ŽENSKOG,
KOJE SVAGDA OSVOJI NAKLONOST MUŠKOG
MIRNO STREMEĆI NANIŽE.
KADA SE VELIKO KRALJEVSTVO PODREDI MALOM
BEZ MUKE OSVOJI NJEGOVU NAKLONOST.
KADA SE MALO KRALJEVSTVO PODREDI VELIKOM
BEZ MUKE OSVOJI NJEGOVU NAKLONOST.

33

TAKO, DOK SVE STREMI NANIŽE,
JEDNO OSVAJA NAKLONOST, A DRUGO BIVA OSVOJENO.
VELIKO KRALJEVSTVO NEMA DRUGU NAMENU
OSIM DA SLUŽI LJUDIMA.
TAKO SVI POSTIŽU ONO ŠTO SE TRAŽI:
ALI VELIKO MORA DA STREMI NANIŽE.

62

DAO JE ZAVIČAJ SVIH STVARI,
ČESTITOM ČELJADETU RIZNICA, A RĐAVOM OKRILJE.
DOISTA, MILINA JE GLEDATI LJUDE
DOK SE UTRKUJU U LEPIM REČIMA
I SJAJNOM I ČESTITOM PONAŠANJU.
NO, TO NIJE RAZLOG DA SE RĐAVI MEĐU NJIMA ODBACE.
ZATO, KAD DOĐE VREME DA VLADAR STUPI NA PRESTO
I PRINČEVI BUDU PRIMLJENI U SLUŽBU
NI SKIPTRI UKRAŠENI DRAGULJIMA,
DOPREMLJENI U SVEČANOM ČETVOROPREGU,
NE MOGU SE MERITI SA PRUŽANJEM DAOA
VLADARU NA DAR U STAVU KLEČANJA.
ZAŠTO SU STARI TAKO ČUVALI OVAJ DAO?
NIJE LI TO ZBOG TOGA ŠTO JE O NJEMU REČENO:
KO MOLI BIĆE MU USLIŠENO,
KO ZGREŠI BIĆE MU OPROŠTENO?
ZATO JE DAO NAJIZVRŠNIJA STVAR NA SVETU.

63

KO UPRAŽNJAVA NEDELANJE,
ZAUZET JE TIME DA NE BUDE ZAUZET,
NALAZI UKUS U ONOME ŠTO NEMA UKUSA,
VIDI ZNATNO U NEZNATNOM I VELIKO U MALOM,
NA MRŽNJU UZVRAĆA ŽIVOTOM,
PLANIRA TEŠKO DOK JE JOŠ LAKO,
ZAPOČINJE VELIKO DOK JE JOŠ MALO.
SVE ŠTO JE TEŠKO NA POČETKU JE LAKO.
SVE ŠTO JE VELIKO NA POČETKU JE MALO.
ZATO SE UZVIŠENI ČOVEK NE NAPREŽE,
ALI ZA SOBOM OSTAVLJA VELIKA DELA.
KO OLAKO DAJE REČ,
ZACELO JE NEĆE ODRŽATI.
KO SVE STVARI UZIMA OLAKO,
ZACELO ĆE ZAPASTI U TEŠKOĆE.
UZVIŠENI ČOVEK NA VREME MISLI O TEŠKOĆAMA
I ZATO GA NIKADA NE SNAĐE NEVOLJA.

ŠTO JE JOŠ MIRNO, LAKO SE DOKUČI.
 ŠTO JE JOŠ U POVOJU, LAKO SE PROUČI.
 ŠTO JE JOŠ KRHKO, LAKO SE POLOMI.
 ŠTO JE JOŠ NEZNATNO, LAKO SE RAŠČINI.
 DOBRO JE REŠAVATI PROBLEME
 KOJI JOŠ NISU DOŠLI NA RED.
 DOBRO JE SREĐIVATI STVARI NA VREME
 DOK IH JOŠ NIJE SNAŠAO NERED.
 DA IZRASTE STABLO DEBELO HVAT,
 DOVOLJNA JE SAMO TANUŠNA VLAT.
 KULA OD DEVET SPRATOVA
 IZAĐE IZ CIGLALA JEDNE GOMILE GRAĐE.
 PUTOVANJE OD HILJADU MILJA GALOPA
 POČINJE BAŠ ISPRED TVOJIH STOPA.
 KO NEŠTO RADI, BRIGA I MARI,
 NA KRAJU SVE ODJEDNOM POKVARI.
 BLAGO KOJE SE ČUVA I STISKA
 NA KRAJU SE BEZ OSTATKA SPISKA.
 UZVIŠENI ČOVEK NE RADI NIŠTA,
 OTUDA NEMA ŠTA NI DA POKVARI.
 UZVIŠENI ČOVEK NE ČUVA NIŠTA,
 OTUDA NEMA ŠTA NI DA IZGUBI.
 KADA SE POSVETI NEKOM ZADATKU
 ČOVEK PO PRAVILU NA KRAJU PUTA
 SVE UPROPASTI I ZANEMARI.
 KAD JE NA KRAJU KO NA POČETKU
 PAŽNJA NEPODELJENA I NEPREKINUTA
 TAD NEMA ŠTA DA SE POKVARI.
 TAKO I UZVIŠENI ČOVEK:
 ON PRIŽELJKUJE STANJE BEZ ŽELJA.
 ON NE ŽUDI ZA NEDOSTIŽNIM CILJEVIMA.
 ON SE UČI NE UČENJU.
 ZANIMA GA ONO OD ČEGA SVETINA ZAZIRE.
 TAKO SE PRIKLANJA PRIRODNOM TOKU STVARI
 NE USUĐUJUĆI SE DA DELA.

DREVNI VLADARI KOJI SU ZNALI
 KAKO SE VLADA U SKLADU SA DAOOM
 NARODU PROSVETU NISU DAVALI
 NEGO SU GA OBAVIJALI TAMOM.
 SVETINI ISUVIŠE ZNANJA ŠKODI
 JER ONDA NE MOŽE LAKO DA SE VODI.
 KO UPRAVLJA ZEMLJOM,

A UZDA SE U ZNANJE, VODI JE U STRADANJE.
KO UPRAVLJA ZEMLJOM,
A NE UZDA SE U ZNANJE, VODI JE U BLAGOSTANJE.
KOME SU OVE DVE STVARI POZNATE, IMA IDEAL.
IDEAL VODI U SKRIVENI ŽIVOT.
SKRIVENI ŽIVOT JE DUBOK,
DALEKOSEŽAN, DRUGAČIJI OD SVEGA,
ALI NA KRAJU VODI U VELIKI USPEH.

66

REKE I MORA CARUJU TOKOVIMA
JER ZNAJU KAKO DA STREME NANIŽE.
ZATO CARUJU TOKOVIMA.
TAKO I UZVIŠENI ČOVEK:
UKOLIKO ŽELI DA SE IZDIGNE IZNAD NARODA
U SVOM GOVORU JE SNISHODLJIV I ODMEREN.
UKOLIKO ŽELI DA IZBIJE NA ČELO
DELUJE TAKO DA SE DRŽI OTRAGA.
ON ZAUZIMA UZVIŠEN POLOŽAJ
A NIKOG NE OPTEREĆUJE.
ON ZAUZIMA VODEĆE MESTO A NIKOG NEPOVREĐUJE.
ČITAV SVET GA RADO PODRŽAVA
BEZ TRAGOVA NEZADOVOLJSTVA.
ZBOG TOGA ŠTO IZBEGAVA PREPIRKE
NIKO NA SVETU SE SA NJIM NEPREPIRE.

67

ČITAV SVET SLAŽE SE DA JE DAO MOŽDA VELIKI,
ALI JE, U NEKU RUKU, BESKORISTAN.
BAŠ ZATO ŠTO JE PREGROMAN,
ON JE, TAKO REĆI, BESKORISTAN.
E DA JE KOJIM SLUČAJEM KORISTAN
VEĆ ODAVNO BI SE SMANJIO.
ALI JA IMAM TRI BLAGA KOJA BRIŽLJIVO ČUVAM:
PRVO SE ZOVE LJUBAV,
DRUGO SE ZOVE SAMODOVOLJNOST,
TREĆE SE ZOVE NEUPUŠTANJE U VLADANJE SVETOM.
KROZ LJUBAV ČOVEK MOŽE POSTATI HRABAR,
KROZ SAMODOVOLJNOST VELIKODUŠAN,
A UKOLIKO IZBEGAVA VLADANJE SVETOM
DOSPEVA NA ČELO BESPREKORNIH LJUDI.
VELIKODUŠNOST BEZ SAMODOVOLJNOSTI
I NAPREDOVANJE BEZ DRŽANJA OTRAGA VODI U SMRT.
AKO ČOVEKA U JEKU BITKE NOSI LJUBAV ON POBEĐUJE.
UKOLIKO GA LJUBAV NOSI

DOK SE BRANI ON JE NEPOBEDIV.
KOGA NEBO HOĆE DA SPASI ŠTITI GA KROZ LJUBAV.

68

KOJE VIČAN VOĐENJU NIJE RATOBORAN.
KOJE VIČAN BORENJU NIJE GNEVAN.
KOJE VIČAN POBEĐIVANJU NE BORI SE.
KOJE VIČAN OPHOĐENJU S LJUDIMA
DRŽI SE SNISHODLJIVO.
TO JE ŽIVOT BEZ TRVENJA
TO JE MOĆ OPHOĐENJA S LJUDIMA,
I TO JE OSA KOJA SE DIŽE DO NEBA.

69

MEĐU VOJNICIMA KRUŽI IZREKA FINA:
NE ODGOVARA MI ULOGA DOMAĆINA.
RAĐE BIH DA IDEM U POSETU DRUGIMA.
I NE ŽELIM DA NAPREDUJEM NI SANTIMA,
TAKTIKA KORAK UNAZAD VIŠE MI ŠTIMA.
TO ZNAČI BEZ NOGU HODANJE, BEZ ORUŽJA VOJEVANJE.
NEMA VEĆE NESREĆE OD POTCENJIVANJA PROTIVNIKA.
UKOLIKO POTCENIM PROTIVNIKA
RIZIKUJEM DA IZGUBIM SVE SVOJE BLAGO.
KADA SE DVE VOJSKE SUKOBNE
POBEDNIK JE ONAJ KOJI POBEDI TEŠKA SRCA.

70

MOJE REČI JE LAKO SHVATITI
I LAKO SPROVESTI U DELO.
ALI NIKO IH ŽIVI NEĆE RAZUMETI
AKO IH NE SPROVEDE U DELO.
ISTE REČI SU POMINJALI I STARI
I ZA SOBOM OSTAVILI ISTA DELA.
KAKO NI ONI NISU DOBRO SHVAĆENI,
TO NI JA NISAM NAJBOLJE SHVAĆEN.
MOJA VREDNOST POČIVA UPRAVO U TOME
ŠTO ME TAKO RETKO SHVATAJU.
UZVIŠENI ČOVEK HODA U SUKNU OD KONJSKE DLAKE,
ALI U SVOJIM NEDRIMA ČUVA DRAGULJ.

71

ZNANJE O NEZNANJU NAJVIŠA JE VRLINA.
NEZNANJE O ZNANJU ZADAJE BOL I PATNJU.

JEDINO KAD KROZ NJIH PROĐE
ČOVEK SE OSLOBAĐA.
UKOLIKO UZVIŠENI ČOVEK NE PATI
TO JE ZATO ŠTO JE KROZ SVE PROŠAO:
OTUDA NE PATI.

72

KADA LJUDI NE STRAHUJU OD UŽASA,
ZACELO SE SPREMA VELIKI UŽAS.
NE DOZVOLI DA SE OSEĆAJU TESKOBNO
NITI DA SU IM ŽIVOTI UGROŽENI.
UISTINU, AKO NE ŽIVE TESKOBNO
NEĆE SE NI OSEĆATI UGROŽENO.
TAKO I UZVIŠENI ČOVEK:
ON JE SPOZNAO SEBE, ALI NE ŽELI DA SIJA.
ON VOLI SEBE, ALI MU NIJE STALO DO POČASTI.
ON SE PRIKLANJA OVOME I OSTAVLJA SVE DRUGO.

73

KO ISKAZUJE DRČNOST I DEMONSKI PRKOS,
NESTAJE SA LICA ZEMLJE.
KO KIPTI OD SNAGE ALI NIJE PRKOSAN, PREŽIVLJAVA.
TAKO JEDAN POLUČI USPEH,
A DRUGI IZVUČE DEBLJI KRAJ.
I, KO ĆE GA ZNATI ZBOG ĆEGA NEBO
JEDNOM OD NJIH NIJE NAKLONJENO?
TAKO I UZVIŠENI ČOVEK: ON UVIĐA MOGUĆE TEŠKOĆE.
DAO NEBA SE NEPREPIRE, ALI JE POBEDNIČKOG DUHA.
NE BESEDI, ALI ZA SVE IMA PRAVI ODGOVOR.
NE DAJE OD SEBE NI GLASKA, ALI IPAK SVE STIGNE.
SPOKOJNO POČIVA, A IPAK VESTO PLANIRA.
NEBESKE MREŽE IMAJU KRUPNA OKA,
ALI IZ NJIH NIŠTA NE ISPADNE.

74

KADA SE LJUDI NE BI PLAŠILI SMRTI:
KO BI MOGAO DA IH STRAŠI SMRĆU?
A AKO SE I PLAŠE SMRTI PA SE OTUDA VLADAJU ČUDNO:
ZAŠTO IH UBIJATI?
KO SE NA TO USUĐUJE?
UVEK POSTOJI MOĆ SMRTI KOJA UBIJA.
UBITI, NAMESTO DA TO OBAVI MOĆ SMRTI
ISTO JE ŠTO I SLUŽITI SE SEKIROM UMESTO DRVOSEČE.
KO SE SLUŽI SEKIROM A NIJE DRVOSEČA

38

RETKO KAD IZVUČE ČITAVE PRSTE.

75

LJUDI OGLADNE
KAD VELIKI I MOĆNI POSTANU NEZAJAŽLJIVI.
KADA LJUDI OGLADNE TEŠKO JE UPRAVLJATI NARODOM.
KADA VELIKI I MOĆNI POČNU DA SE MEŠAJU U SVE:
TADA JE TEŠKO UPRAVLJATI NARODOM.
LJUDIMA SE ŽIVETI VIŠE NE MILI,
KADA VELIKI I MOĆNI TOLIKO ŽUDE ZA OBILJEM ŽIVOTA
DA JE TO PROSTO NEIZDRŽLJIVO:
KOME JE ONDA DO ŽIVOTA?
ŠTA VIŠE, ONAJ KOME NIJE DO ŽIVOTA,
BOLJI JE OD ONOGA KOME JE DO ŽIVOTA STALO.

76

KADA U ŽIVOT SVOJ KROČI,
ČOVEK JE MEKANIH KOSTI,
A STVRDNE SE I UKOČI
KAD SE S ŽIVOTOM OPROSTI.
BILJKA, KAD U ŽIVOT KRENE,
MEKOG I NEŽNOG JE TKIVA,
A KADA DOĐE DOBA DA SVENE
KRTOG JE I SUVOG GRADIVA.
ZATO SU: TVRDO I JAKO PRATIOCI SMRTI;
MEKO I SLABO PRATIOCI ŽIVOTA.
KADA SU ORUŽJA SNAŽNA, NISU POBEDNIČKA.
KADA JE DRVO JAKO, SRUŠI SE.
JAKO I VELIKO, SU DOLE;
MEKO I SLABO, SU GORE.

77

DAO NEBA: KAKO NALIKUJE STRELCEU!
ON PRITISKA NA DOLE ONO ŠTO JE VISOKO
I UZNOSI ONO ŠTO JE NISKO.
ONO ČEGA JE PREVIŠE SMANJUJE,
ONO ČEGA JE NEDOVOLJNO UPOTPUNJUJE.
DAO NEBA JE TAJ KOJI UMANJUJE SUVIŠNO
I NADOPUNJUJE OSKUDNO.
DAO ČOVEKA NIJE TAKAV.
ON ODUZIMA OD ONOGA ŠTO JE VEĆ OSKUDNO
DA BI DODAO ONOME ČEGA IMA PREVIŠE.
ALI KO JE KADAR DA SVETU PONUDI
ONO ČEGA IMA PREVIŠE?

JEDINO ONAJ KOJI IMA DAO.
TAKO I UZVIŠENI ČOVEK:
ON DELA A NE ČUVA.
KADA JE DELO DOVRŠENO,
ZA NJEGA SE NE VEZUJE.
NE ŽELI DA SE ISTIČE PRED DRUGIMA
IAKO PRED NJIMA STOJI.

78

U ČITAVOM SVETU NEMA
NIŠTA MEKŠE I SLABIJE OD VODE.
A IPAK NEMA JOJ PREMCA
PO NAČINU NA KOJI DELUJE NA ČVRSTO.
STARA JE ISTINA I TO SVAKO NA ZEMLJI ZNA:
DA SLABO POBEĐUJE SNAŽNO
I DA MEKO POBEĐUJE TVRDO,
ALI MALO KO UME DA DELUJE TAKO.
TAKO GOVORAŠE I UZVIŠENI ČOVEK:
KO GOD NA SEBE PREUZME PRLJAVŠTINU,
GOSPODAR JE ZEMALJSKIH ŽRTAVA.
KO GOD NA SEBE PREUZME NESREĆU,
KRALJ JE SVETA.
ISTINSKE REČI DELUJU KONTRADIKTORNO.

79

UKOLIKO SE ZATOMI VELIKI GNEV,
A IPAK OSTANU TRAGOVI GNEVA:
ZAR MOŽE TO DA BUDE DOBRO?
ZATO SE UZVIŠENI ČOVEK DRŽI SVOJIH OBAVEZA
NE ZAHTEVAJUĆI OD DRUGIH NIŠTA.
KO IMA ŽIVOT DRŽI SE SVOJIH OBAVEZA.
KO NEMA ŽIVOT DRŽI SE DESNO.

80

ZEMLJA TREBA DA BUDE MALA,
A NJENO STANOVNIŠTVO MALOBROJNO.
NAPRAVE KOJE UVEĆAVAJU LJUDSKU MOĆ,
NE TREBA DA SE KORISTE.
NAROD TREBA DA UZIMA SMRT OZBILJNO,
I NE PUTUJE DALEKO.
IAKO ĆE BITI BRODOVA I KOČIJA,
NJIMA NIKO NEĆE PUTOVATI.
IAKO ĆE BITI ORUŽJA I ŠTITOVA,
NIKO IH NEĆE KORISTITI.

40

NEKA LJUDI VEZUJU ČVOROVE NA KONOPCIMA,
I KORISTE IH U MESTO PISMA.
NEKA IM HRANA BUDE SLASNA, A ODEŽDE DIVNE,
STANIŠTA MIRNA, A RITUALI RADOSNI.
SUSEDNE ZEMLJE TREBA DA SU NA DOMAK OKA
TAKO DA SE SA DRUGE STRANE GRANICE
MOŽE ČUTI KUKURIKANJE PETLOVA I LAJANJE PASA.
A IPAK LJUDI TREBA DA UMIRU U POODMAKLOM DOBU,
A DA NISU PUTOVALI NI TAMO NI OVAMO.

81

ISTINITE REČI NISU LEPE,
JER LEPE REČI NISU ISTINITE.
UMEŠNOST NIJE UVERLJIVA,
JER UVERLJIVOST NE ZNAČI I UMEŠNOST.
MUDRAC NIJE UČEN,
JER UČEN ČOVEK NIJE MUDAR.
UZVIŠENI ČOVEK NE GOMILA BLAGA.
ŠTO VIŠE UČINI DRUGIMA, VIŠE I SAM POSEDUJE.
ŠTO VIŠE PRUŽI DRUGIMA, VIŠE I SAM IMA.
DAO NEBA OGLEDA SE U NESEBIČNOM POMAGANJU.
DAO UZVIŠENOG ČOVEKA JE DA BUDE OD KORISTI
NE TRVEĆI SE SA DRUGIMA.

OVDE JE KRAJ KNJIGE DAO
KOJU DADOŠE BOGOVI
DAJUĆI MI SNAGU DA JE PRENESEM VAMA
KOJI STE DOLE.

